

Som led i kommunalreformen er der oprettet en national videns- og specialrådgivningsorganisation, VISO, som en del af Servicestyrelsen. Formålet med VISO er at bevare og videreudvikle den meget specielle viden og ekspertise i de mest vanskelige enkeltsager på det sociale område og på specialundervisningsområdet. På baggrund af kritik af VISO fra især brugerorganisationerne på handicapområdet iværksatte Velfærdsministeriet – nu Indenrigs- og Socialministeriet – i 2008 en række initiativer for at styrke VISO's rådgivning. En efterfølgende ekstern evaluering konkluderer, at VISO overordnet set lever op til sit formål, og at der generelt set er stor tilfredshed med VISO's ydelser blandt brugerne.

Endvidere er der etableret 7 statslige miljøcentre, som varetager nationale og særlig teknisk komplicerede opgaver på plan-, natur- og miljøområdet. Der er efterfølgende foretaget en organisatorisk tilpasning, idet rammevilkårene for de statslige miljøcentre er forbedret fra oktober 2007 med oprettelsen af By- og Landskabsstyrelsen. Den organisatoriske og styringsmæssige placering af centrene er hermed blevet styrket.

På uddannelsesområdet overgik de amtslige institutioner til at være selvejende institutioner. Formålet var at skabe bedre sammenhæng i uddannelserne, at skabe ensartede styrings- og rammevilkår og at give bedre mulighed for samarbejde mellem institutioner. Overgangen fra amtslig forankring til nye styringsmæssige og økonomiske rammer er forløbet planmæssigt.

Der er med etableringen af SKAT skabt en enstrengt skatteforvaltning under staten med henblik på en fremtidssikring af området gennem etablering af fagligt bæredygtige enheder, der kan udføre ensartet opgaveløsning af høj kvalitet. Det er overordnet vurderingen, at fusionen mellem den statslige og den kommunale skatte- og inddrivelsesforvaltning er forløbet tilfredsstillende. På inddrivelsesområdet har der fra kommunal side været rejst kritik af en stigning i de kommunale restancer. Regeringen og KL har derfor som led i økonomiaftalen for 2009 iværksat en fælles analyse af årsagerne til stigningen i de kommunale restancer.

Herudover er der i forbindelse med kommunalreformen oprettet 5 regionale statsforvaltninger, som har overtaget statsamternes rolle som den regionale, statslige myndighed. Samtidig med etableringen af statsforvaltningerne trådte familieretsreformen »en indgang til familieret-

ten« i kraft. Statsforvaltningerne er i en konsolideringsfase, hvor der er stor fokus på at sikre gode arbejdsgange og tilpasse organisationen til de mange forskellige opgaver.

Generelt har de seneste 3-4 år budt på ekstraordinært mange nyetableringer og reorganiseringer af eksisterende statslige arbejdspladser, hvilket primært kan tilskrives kommunalreformen. Nye opgørelser med data fra 2007 viser, at kommunalreformen og de øvrige reorganiseringer har bidraget til en afbalanceret fordeling af de statslige arbejdspladser. Regeringen afgiver i april 2009 tillige en regionalpolitisk redegørelse, som nærmere beskriver udviklingen i lokaliseringen af de statslige arbejdspladser.

2.6. Fremtidige udfordringer

Selvom kommunalreformen nu er gennemført, er der fortsat mange udfordringer i forhold til at udnytte kommunalreformens potentiale fuldt ud.

Der skal også fremover arbejdes målrettet på at omsætte den nye faglige bæredygtighed i kvalitetsudvikling og at hjemtage effektiviserings- og synergigevinster. Samtidig er der fortsat en opgave med at optimere samarbejdet mellem kommuner og regioner bl.a. på genoptræningsområdet og det specialiserede sociale område.

Endvidere er det vigtigt at holde fast i kursen på det økonomiske område ved at tænke langsigtet og strategisk. Der er således fremadrettet et behov for at have fokus på økonomistyring og budgetoverholdelse.

Kommunalreformen har skabt nye og bedre rammer for den decentrale opgaveløsning. Det kan dog fortsat forventes, at der vil opstå problemer, som skal håndteres løbende. Men med kommunalreformen er der skabt en mere robust offentlig sektor, som giver et langt bedre fundament for at tackle og finde løsninger på de udfordringer, der opstår hen ad vejen.

3. DET KOMMUNALE SELVSTYRES VILKÅR

3.1. Nye rammer for det kommunale selvstyre

De nye og større kommuner er en forudsætning for en styrkelse af det kommunale selvstyre.

Den danske decentrale model rummer en enestående tradition for kommunalt selvstyre. Kommunalreformen afspejler regeringens stærke ønske om at fremtidssikre og konsolidere det kommunale selvstyre. Dette handler ikke blot